

BİR DOST BİR POST YETER BANA

Yıldırım Koç

Kapitalizm tüketimi ve israfı teşvik eder. Türkiye’de ise geçmişte, yüzyıllar boyu süren yoksulluğun da etkisiyle, sade ve kanaatkar bir yaşam anlayışı yaygındı. Gösterişçi tüketim ayıplanırdı. Kapitalizmin toplumsal ilişkileri henüz çürütmediği dönemlerde dostluk önemliydi. Bir Erzincan türküsünde söylendiği gibi, “Bütün dünya sizin olsun; bir dost bir post yeter bana; atlas diba senin olsun; bir dost bir post yeter bana” diyenler çoktu. Türküde, beylerin eninde sonunda yaşayacakları da şöyle anlatılırdı: “Beyler tahtından inerler; ayaksız ata binerler; toprağa gömüp dönerler; bir dost bir post yeter bana.”

Kapitalizm geliştikçe bu anlayış değiştirildi. “Bir dost, bir post yeter bana”nın yerini, “bir araba, bir ev” arzusu aldı. “Başımı sokacak bir evim olsun” diyenlere, “ayağımı yerden kesecek bir arabam olsun” diyenler de eklendi. AKP döneminde çok sayıda emekçi de eve ve arabaya kavuştu.

AKP’nin arkasındaki desteğin nedenlerinden biri budur.

Peki, bunlar emekçilerin zenginleşmesiyle mi sağlandı. Bunları AKP mi sağladı?

Hayır. Bir Silifke türküsü, “aslı yok yaylasında binbeşyüz koyunum var benim; herkes kesesinden yesin, ziyafetim var benim” der.

AKP, herkese kendi kesesinden yedirterek ziyafet verdi. Emekçiler, tüketici kredileri ve kredi kartlarıyla büyük borçların altına girdi.

2002 yılında Türkiye’de 4,6 milyon otomobil vardı. 2010 yılında Türkiye’de otomobil sayısı 7,5 milyona çıkmıştı. 2002 yılında Türkiye’de 875 bin kamyonet vardı. 2010 yılında kamyonetlerin sayısı 2,4 milyona çıkmıştı.

2010 yılındaki otomobillerin 7,4 milyonu özel araçtı. Yalnızca 115 bini ticari, 48 bini resmiydi. 2010 yılındaki 2,4 milyon kamyonetin 2,2 milyonu özeldi; 166 bini ticari, 35 bini resmiydi.

2002 yılında 70 bin yeni otomobilin kaydı yapılmıştı. 2010 yılında 486 bin yeni otomobilin kaydı yapıldı. 2002 yılında yalnızca 44 bin kamyonetin kaydı yapılmıştı. 2010 yılında 219 bin yeni kamyonetin kaydı yapıldı.

AKP iktidarı döneminde 4,5 milyon yeni otomobil ve kamyonet trafiğe çıktı. AKP iktidarı, araç üreticisi ve ithalatçısı tekelleri sermayenin büyük kârlar elde etmesini sağladı.

Yıl	Otomobil Sayısı (000)	Kamyonet Sayısı (000)	Yıl İçinde Kaydı Yapılan Yeni Otomobil (000)	Yıl İçinde Kaydı Yapılan Yeni Kamyonet (000)
2002	4.600	875	70	44
2003	4.700	973	176	101
2004	5.400	1.260	433	212
2005	5.773	1.474	407	228
2006	6.141	1.696	397	230
2007	6.472	1.890	354	203
2008	6.797	2.066	353	186
2009	7.094	2.205	358	163
2010	7.545	2.399	486	219

Bu dönemde konut kredileri de artırıldı. Ayrıca TOKİ önemli sayıda konut ürettirerek, 500 bine yakın ailenin ev sahibi olmasına katkıda bulundu. TOKİ, 1.1.2003-31.12.2010 döneminde 416 bin sosyal konut ürettirdi. Bu dönemde 419 bin konut satışa sunuldu ve 382 bin konut satıldı.

Ürettirilen 416 bin konutun 139 bini, alt gelir grubu ve yoksullara yönelikti; 195 bini, dar ve orta gelir grubuna yönelikti. Kentsel dönüşüm kapsamında 60 bin konut üretildi. 18 bin afet konutu yaptırıldı.

TOKİ’nin yandaş müteahhitlere ürettirdiği konutların kalitesi tartışılır. Ancak bizim insanımız, “başımı sokabileceği bir eve kavuştu.”

İşçilerin, memurların ve emeklilerin gerçek gelirlerinde, bu harcamaları karşılayabilecek bir artış sağlanmadı. Kapitalizmin değiştirdiği tüketim kalıplarına uygun yeni “ihtiyaçlar”ın karşılanması, “ihtiyaç kredisi” biçimindeki tüketici kredileri ve kredi kartları ile sağlandı.

Emekçiler boğazlarına kadar borç batağına battı.

Borç yiğidin kamçısıdır.

Şimdi artık o borç kamçısının acılarının hissedilmeye başlanma zamanı.